

Kültürel Çalışmaların Baş Aktörü “Temsil: Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları”

Main Actor of Cultural Studies “Representation: Cultural Representations and Signifying Practices (Culture, Media and Identities Series)”

Hall, S. (Ed.). (2017). *Temsil: Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları* (İ. Dündar, Çev.). İstanbul: Pinhan Yayıncılık, ISBN: 978-605-94-6028-6

Seda Kandemir¹

¹Arş.Gör., İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, İstanbul, Türkiye

ORCID: S.K. 0000-0003-3751-2678

Sorumlu yazar/Corresponding author:

Seda Kandemir,

İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, İstanbul, Türkiye

E-mail: seda.kandemir@istanbul.edu.tr

Başvuru/Submitted: 01.11.2022

Kabul/Accepted: 01.12.2022

Atıf/Citation: Kandemir, S. (2022). Kültürel çalışmaların baş aktörü “temsil: kültürel temsiller ve anlamlandırma uygulamaları” [S. Hall’ın “Temsil: kültürel temsiller ve anlamlandırma uygulamaları” adlı eserinin değerlendirmesi]. *4. Boyut Journal of Media and Cultural Studies - 4. Boyut Medya ve Kültürel Çalışmalar Dergisi*, 21, 111–118. <https://doi.org/10.26650/4boyut.2022.1213030>

Anahtar Kelimeler: Kültürel çalışmalar, kültür, temsil, söylem, dil

Keywords: Cultural studies, culture, representation, discourse, language

Kültürel Çalışmaların *Temsilcisi*...

Sosyolog ve İngiliz Kültürel Çalışmaların önemli teorisyeni, Jamaikalı Stuart Hall’un hem makaleleriyle destek verdiği hem de editörlüğünü yaptığı ve ilk kez 1997’de yayınlanan *Temsil: Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları* kitabının 2017 yılındaki baskısını Türkçe’ye çeviren İdil Dündar’dır. Kitap Pinhan Yayıncılık’tan çıkmıştır.

İngiliz Kültürel Çalışmaları’nın başat kavramlarından olan “temsil” ve “temsil sistemleri” dendiğinde akla gelen ilk isimlerden biri Stuart Hall’dur. Başka teorisyenler de “temsil” kavramını birçok açıdan ele almış olsa da Stuart Hall, kültürel çalışmalar tarihine damgasını vurmuştur. Kitap, Stuart Hall’un kendisinin de kaleme aldığı bölümler ile birlikte toplam altı bölümden oluşmaktadır. Hall derlediği bu kitapta, “temsil” ve “temsil sistemleri”nin farklı perspektiflerden yorumlanmasına olanak tanıyarak başka teorisyenlerin bu alandaki fikirlerine yer vermiştir.

Stuart Hall’den bahseden bir yazı yazmak birçok kavramdan aynı anda bahsetmek anlamına gelmektedir. Çünkü Stuart Hall ile ilgili bir yazıya, Hall’un ve yaptığı çalışmaların, tek bir uğrak noktaya saplanarak geçirilemeyecek kadar kapsamlı ele alınması ön kabulüyle başlamak gerekmektedir. Stuart Hall, İngiliz Kültürel Çalışmaları’na önemli katkılar sunmuştur. Esasında salt temsil kavramından bahsetmek eksik bir okuma olacaktır. Çünkü temsil kavramından söz ederken, ırkçılık, post-kolonyalizm, etnisite, popüler kültür, kimlik, hegemonya gibi başka uğrak noktaların da olduğunu belirtmekte fayda vardır. Hall, temsil üzerine yaptığı çalışmalarda tek bir noktaya vurgu yapmamış aynı anda birçok kavramla ilintili bir yaklaşım izlemiştir. İncelediğimiz kitapta da buna paralel olarak gösterebilim, hegemonya, söylem ve cinsiyet çalışmalarına da değinilerek temsil kavramının derinlikli bir incelemesi yapılmıştır. Kitap her bölümde farklı bir konuyu temsil bağlamında ele alan makalelerden oluşmaktadır. Ayrıca her bölümün sonunda yer verilen örnek uygulamalar, teoride değinilen konunun pratikte anlam kazanmasına yardımcı olmaktadır.

Kültürel çalışmalar, kültür ve iktidar arasındaki ilişkiyi incelemek için kültüre çoklu ve seçici bir bakış açısının çizilebildiği, ilginin sosyal alışkanlıklar veya davranışlar ile belirli fikirler veya inançlar üzerinde olduğu disiplinlerarası bir alandır. Kültürel çalışmalar; kültürel çeşitlilik, kültür, ideoloji ve bunların etrafında şekillenen/temellenen sömürgecilik, cinsiyet, ırk ve güç arasındaki ilişkiyi araştırmaktadır. Stuart Hall’un düzenlediği bu kitabın, çoklu perspektife dayanan anlatım metodu göz önünde bulundurularak, kültürel çalışmalara katkısı ve etkisi büyüktür.

Stuart Hall, “Kültürel Çalışmalar”ın da toplum üzerindeki etkisini ve medyanın kültürel hegemonyadaki rolünü aktarmaya çalışırken temsil kavramı ve etrafında gezindiği kavramları genellikle Marksist Kültür teorisine karşıt olarak tartışmaya açmaktadır. Bilhassa medyanın ve görsel kültürün -temsil sistemleri aracılığıyla- nasıl bir hegemonya oluşturduğunun ve bunun toplumu etkisi altına almadaki rolünün irdelenmesi açısından kitap önemli ve nitelikli bir kaynak konumundadır.

Temsil Sistemleri

Temsil: Kültürel Temsiller Ve Anlamlandırma Uygulamaları kitabı, Stuart Hall'un kaleme aldığı ve onun en bilinen makalelerinden biri olan *Temsil İşi* makalesiyle başlamaktadır. Bu bölümde, Hall (2017) anlam pratiklerinde temsilin izini sürmektedir. Yazara göre, temsil kavramı kültür incelemelerinde önemli bir yer tutar, çünkü temsil, anlam ve dili kültürle birleştirir. Bu sebeple temsil kültürden bağımsız düşünülemez.

Anlamın üretilmesi sürecinde temsil kavramının rolünü incelerken Hall, üç ayrı yaklaşımdan söz eder. Bunlardan biri olan “Yansıtmacı Yaklaşım” a göre, bir anlamın en basit ve doğrudan ifade edilmesini sağlayan dildir. Dil anlamı yansıtır. Bu haliyle dil, olup biten her şeyi en gerçek haliyle yansıtan bir ayna işlevi görmektedir. Bir diğeri olan “Kasıtlı Yaklaşım” da ise dili kullananın amaçladığı anlamın dışında bir anlam üretilmesi söz konusu değildir. Kısacası kasıtlı olarak ne isteniyorsa anlam o şekilde üretilmektedir. Son olarak “İnşacı Yaklaşım” dilin işaretlerden meydana geldiğini ve anlamı yaratmak için bu işaretleri belirli bir düzende kullanarak anlamı inşa etmek gerektiğini savunur. İşaretlerle inşa edilen anlamın temsille meydana geldiğini belirten Hall, temsil çalışmalarını genellikle inşacı yaklaşım üzerine temellendirmiştir (Hall, 2017, s. 23).

Hall (2017), Saussure'e atıfta bulunarak, dilin bir işaretler sistemi (yazılı kelimeler, sesler, görüntüler, resimler, fotoğraflar vb.) olduğunu ve anlamların tarihsel olarak bir kültür içinde üretildiğini belirtmektedir.

Bununla birlikte, Hall, temsil sistemlerini analiz ederken Saussure'ün terminolojisinden faydalanmıştır. Temsilin sabit olmayan bir süreç olduğunu, ancak temsilin gerçekleşmesi için bir gösteren (dil) ve gösterilene (anlam) ihtiyaç olduğunu belirtmektedir. Saussure'ün izleği üzerinden göstergebilimin temel paradigmasını temsil kavramı çerçevesinde yeniden değerlendirmeye tabii tutmaktadır.

Temsil sürecinin gerçekleşmesi anlamı üreten kadar anlama maruz kalan özne ile ilişkilidir. Bir kişi, konuşmacı, yazar tarafından veya medya üzerinden gönderilen anlam, son kertede anlamın alıcısı olan öznenen bağımsız değildir.

Foucault, özne yerine, söylemi ön plana çıkartarak söylemi temsil kuramının merkezine yerleştirmiştir. Foucault, metinleri üretenin özne olabileceğini fakat öznenin bu üretimi söylemin sınırları dahilinde gerçekleştirebileceğini ifade etmektedir (Foucault, 2000). Kısacası öznenin hareket alanı, söylemin çizdiği sınırlar kadardır.

Stuart Hall'un (2017) belirttiği gibi, Foucault temsil meseleleriyle, o zamanlar dilin ve diğer göstergelerin iletişimsel özelliklerini keşfetmekle meşgul olan göstergebilimden ve göstergebilim çalışan (örn. Roland Barthes) teorisyenlerden farklı bir anlamda ilgileniyordu (s. 57-58). Aslında, Foucault, temsillerin anlamından çok, bilginin temsili ve bu temsillerin biçimi, anlamı ve bağlamıyla ilgilenmiştir.

Foucault'nun, dilbilimciler tarafından olağan olarak kullanılandan çok farklı bir söylem tanımı sunduğunu hatırlamak önemlidir, çünkü Foucault'nun tanımı, dil ile olduğu kadar düşünme biçimleri ve pratikleriyle de ilişkilidir. Gerçekten de Foucault'ya göre anlam ve dolayısıyla anlamlı eylem, yalnızca bir söylemin kurucu soyut alanı içinde gerçek niteliğini kazanır. Ancak bu şekilde bir anlam ifade eder hale gelir.

Hall, gücün, bir bilginin kullanımı esnasında oluştuğunu öne sürerek, ‘bilgi güçtür’ anlayışıyla hemfikirdir. Foucault'nun (Hall, 2017, s. 63) belirttiği üzere; hakikat iktidarın dışında değildir. Her toplumun kendi hakikat rejimi, hakikatin ‘genel siyaseti’ vardır. Yani, her toplum, kabul edilen ve onaylanan söylem türlerine, doğru ve yanlış ifadeleri ayırt etmeyi sağlayan mekanizmalara ve bunların sürekli yeniden üretildiği araçlara sahiptir.

Stuart Hall'un (2017), Foucault'nun temsil konusundaki çıkarımlarına ilişkin belirttiği gibi, bilgiyi üreten özne değil, söylemdir. Öznelere belirli metinler üretebilir, ancak bu belirli bir dönemin ve kültürün söylemsel art alanı, hakikat rejiminin sınırları içinde anlaşılabilir. Aslında bu, Foucault'nun (2000) en radikal önermelerinden biridir: “özne” söylem içinde üretilir . Bu söylem öznesi söylemin dışında olamaz, çünkü söyleme tabii olması gerekir. Kurallarına ve geleneklerine, güç/bilgi eğilimlerine boyun eğmelidir. Özne, söylemin ürettiği bilgi türünün taşıyıcısı olabilir. Gücün aktarıldığı nesne haline gelebilir. Ancak kaynağı ve yaratıcısı olarak gücün/bilginin dışında duramaz.

Kitabın ilk bölümünde; temsil, anlam ve dil üzerine çoklu bir bakış açısı geliştirilerek ana hatlarıyla temsil kavramına derinlemesine bir giriş yapılmıştır. Bu bağlamda kitabın geri kalanı için sağlam bir zemin hazırlanmıştır. İlerleyen bölümlerde temsil sistemleri ve biçimleri birbirinden farklı perspektiflerden ele alınacaktır.

Hümanizm, Fotoğraf ve Temsil

Fotoğraf çekme eylemi aynı zamanda bir temsil pratiğidir. Fotoğrafların salt anı kaydetmekten ibaret olmadığı gerçeğinden hareketle; fotoğraf makinesiyle üretilen görüntünün kendisi temsil meşruluğu çerçevesinde ele alınmalıdır. Çünkü bir fotoğraf çekildiği anda belirli bir anlamı da ihtiva etmektedir. Fotoğrafçının çektiği herhangi bir fotoğraf, onun bakışından bağımsız olmadığı gibi fotoğrafın sonradan yorumlamaya açık bir ürün olması, temsil paradigması içinde neden yer aldığını gösterir niteliktedir. Bu bölümde; hümanist fotoğrafçılık odağında egemen temsil paradigması ve fotoğrafın sahip olduğu temsil meşruluğu, örnek fotoğraflar üzerinden derinlemesine incelenmiştir.

Peter Hamilton, *Sosyal Olanı Temsil Etmek: Savaş Sonrası Hümanist Fotoğrafçılıkta Fransa ve Fransızlık* adlı makalesinde Fransız hümanist felsefesinin temsil paradigmasını, Robert Doisneau'nun 1950 yılında Paris sokaklarında çektiği ünlü fotoğrafı üzerinden değerlendirmektedir. Fotoğraf, sokakta bir kadını öpen bir erkeği gösterir. Görüntünün çağrışımları, çekildiği günden bu yana Paris ve Fransa'nın sembolü haline gelmiştir. İçinde evrensellik, tarihsellik, gündeliklik, empati, müştereklik ve tek renklilik unsurlarını içermesi

açısından hümanist paradigma için de sembolik bir değere sahiptir. Bu unsurlar, Hamilton'un Fransız hümanist fotoğrafçılar hakkındaki makalesini içeren kitabın ikinci bölümünde detaylıca incelenmektedir, ancak bu görüntü onun tartışmasını özetler niteliktedir.

Görsel 1: Le Baiser de l'Hotel de Ville (Kiss by the Hôtel de Ville)

Müzedede Temsil Edilen Kim/Ne?

Kitabın üçüncü bölümü, müzecilik ile temsil sistemlerinin kesişim noktalarına dair geniş bir perspektif sunmaktadır. Henrietta Lidchi, *Başka Kültürleri Sergilemenin Poetikası ve Politikası* adlı makalesinde; müzelerde sergilemenin mantığından bahsederek, sergileme biçimlerine ve tercihlerine göre anlamın nasıl inşa edildiğine vurgu yapmaktadır. Lidchi (2017) ayrıca, müzelerin; tarihin, sanatın ya da bilginin sunulduğu yer olmaktan çok daha fazlası olduğuna işaret etmektedir (s. 191).

Lidchi, bir müzenin yalnızca nesnelere ilgilenmediğini, daha da önemlisi, dünyanın ne olduğu ya da olması gerektiğiyle ilgili fikir sahibi olmamızı sağlayan bir güce sahip olduğunu savunmaktadır. Bir müze tam da bu fikirlerle ilgilidir. Özetle müzecilik faaliyeti; bir müzenin içinde hangi nesnenin sergileneceğinden, o nesnenin nerede ve başka hangi nesnelere birlikte, ne koşullarda sergileneceğine kadar başlı başına bir temsil süreci olarak değerlendirilmelidir.

Lidchi'nin 'sergilemenin poetikası'ndan bahsederken söylediği gibi, müzecilik faaliyeti; bir nesnenin veya eserin kültürel, uzamsal ve zamansal olarak yer değiştirerek (2017, s. 209) katmanlanan palimpsest anlamlarının bir toplumun tarihini nasıl ortaya çıkarabileceğini göstermektedir.

Bu aynı zamanda Lidchi ve Hall'un temsil ve bağlam sorularının da cevabı olarak karşımıza çıkmaktadır. Lidchi'ye göre (2017), nesnelere anlamı sabit değildir; anlamlar kültürel olarak inşa edilmiştir ve tarihsel olarak sürekli bir değişim halindedir.

Bir müzenin içinde sergilenenler kadar dışarıda kalanların da bir anlam ifade ettiğini belirtmek gerekmektedir. Bir müze, salt sahip olduklarıyla değil, sahip olmadıklarıyla da tanımlanmaktadır. Dışarıda bırakılan içeride olanın da anlamını etkilemekte, değiştirmekte ya da tamamlamaktadır. Bir diğer deyişle; müzeler, öteki ile olan ilişkiden doğan bir seçki sunar.

Lidchi (2017), kahve satan yerleri örnek vererek, çağdaş müzelerdeki sergileme mantığının bir benzerinin bu kahve zincirlerinde de kullanıldığını belirtmektedir. Kahve bardaklarının, kahvelerin vd. satılan ürünlerin adeta bir çağdaş müzedeki gibi sergilendiğini ve kategorize edilerek sunulduğunu ve bunun da tüketiciye temsili bir müze deneyimi yaşatabileceğini ifade etmektedir (s. 229). Bu şekilde tüketici için bir anlam yaratılmaktadır. Tüketicinin, satın alma deneyiminden çok daha fazlasını hissetmesi amaçlanmıştır.

Müzeler nesnelere, yaratmak istedikleri söylem çerçevesinde sergilemektedir. Sergilemenin politikası kavramıyla ifade edildiği üzere, müzelerde sergilenen her bir nesne hali hazırda mevcut olan söylemleri yeniden inşa etmektedir. Bu bağlamda müzeler, kültürel değerleri temsil ederken aynı zamanda yeniden üretimini de gerçekleştirmektedir. Özetle müzeler, başlı başına birer temsil sistemidir. Nesnelere içinde buldukları müzelerle anlam kazanmaktadır.

Klişeleşmiş Hegemonya

Kitabın dördüncü bölümünde, Stuart Hall *Başkasının Gösterisi* adlı makalesine yer vermiştir. Bu makale, ırkçılığın ve ‘farklı’ olmanın nasıl temsil edildiğine dair detaylı bir analizi içermektedir. Hall; çoğu temsil biçiminin hegemonya aracılığıyla klişeleşerek normalleşmesine eleştirel bir bakış sunarak ‘farklı’ olmanın kültürel çalışmalardaki merkezi önemine değinmiştir (Hall, 2017, s. 358).

Hegemonya rıza üretimi ve onaya bağlı olarak işlerlik kazanmaktadır. Bu bölümde Hall, bilhassa Gramsci’ye gönderme yaparak hegemonya kavramının temsil sistemleri aracılığıyla nasıl işlerlik kazandığından bahsetmekte ve bu konuyu tartışmaya açmaktadır.

Değiş(mey)en Erkeklik

Erkekliği Sergilemek’te Nixon (2017), 1980’lerin sonlarında basılı reklamlarda, dergilerde, kartpostallarda, erkek giyim mağazalarında ve reklam panosu kampanya görsellerinde ‘erkekliğin yeni erkek versiyonu’ olarak ifade ettiği erkekliğin nasıl temsil edildiğini tartışmaya açmaktadır.

Bilboardlarda, dergilerde, reklamlarda, televizyonda, sinemada, dizilerde yer alan süper kahraman erkek modellere baktığımızda, hepsinin ortak noktası seksi, yakışıklı, güçlü, bakımlı, korumacı vb. eril özelliklerle donatılmış olmalarıdır. Erkekler çoğu zaman güçlü, sert, savaşçı ve korumacı yönlerine vurgu yapılarak temsil edilmektedir. Bu makalede Nixon, zamansal olarak toplumsal erkekliğin nasıl temsil edildiğini ve buna ilişkin klişelerin nasıl oluştuğunu anlatmaktadır.

Bu ‘yeni erkek’ tasvirinin, daha önceki yıllardaki “saldırgan, rekabetçi, duygusal olarak beceriksiz ve soğuk” hiper erkeksi, baskın erkek temsiline “erkek tüketicilere hitap etmek için paketlenmiş” metalaştırılmış, hiper-cinselleştirilmiş, bakımlı bir erkek bedenine doğru kaydığına dikkat çekmektedir. Nixon, bu yeni ‘cinselleştirilmiş temsil politikasını’, Frank

Mort'un 1988'de reklamların erotik doğasına yönelik eleştirisinden hareketle "fetişleştirilmiş ve narsist" bir temsil biçimi olarak konumlandırılmaktadır (Nixon, 2017, s. 383).

Foucault (2000) temsil teorisinden söz ederken; belirli öznelliklerin (Nixon'ın "yeni erkeği" gibi) nasıl ortaya çıktığına ve yalnızca o tarihsel momentteki temsili söylemler aracılığıyla bunun ne şekilde mümkün kılındığına ve nihayet bu söylemsel üretimlerin ya da temsil rejimlerinin neye yol açtığına da vurgu yaparak konuyu tartışmaya açmaktadır.

Toplumsal erkekliğin temsil biçimleri, kadının gündelik hayattaki konumunu da direkt etkilemekte ve oluşturulan yeni erkek kimliğine göre yeniden üretilmektedir. Dolayısıyla erkekliğin belirli niteliklerinin diğer sosyal değişkenlerle eklenmesinin veya iç içe geçmesinin bir sonucu olarak üretilen bir kadınlık temsili olduğunu da göz ardı etmemek gerekmektedir.

Nixon'un toplumsal erkeklik temsillerini tartışmaya açtığı makalesinin hemen ardından kitabın son bölümü olan *Tür ve Toplumsal Cinsiyet: Pembe Dizi Örneği* makalesinde pembe diziler üzerinden toplumsal cinsiyet tartışması yapılmaktadır.

Pembe Dizilerdeki Pembe Hayaller: Kadınsılaşan Erkeklik

Christine Gledhill; *Tür ve Toplumsal Cinsiyet: Pembe Dizi Örneği* adlı makalesinde; pembe dizilerin, toplumsal cinsiyete ve toplumsal cinsiyetçi temsillere karşı bir direniş alanı olarak nasıl tezahür edebileceği üzerine bir tartışma yürütmektedir.

Kitabın son bölümünde yer alan bu makale, toplumsal cinsiyetçi temsiller üzerinden pembe dizilere farklı bir bakış açısıyla yaklaşması sebebiyle önemlidir. Pembe dizilerdeki diyalog çeşitliliğinin erkek karakterler üzerinden de geliştirilmesinin, kadına atfedilmiş bir özellik olan konuşma halinin erkeğe de devredilmesi anlamına geldiğini ifade etmektedir. Gledhill (2017), pembe dizilerdeki çok konuşan erkek karakterlerin kadınsı özelliklere yaklaştığını bunun da cinslerin birbirine karışmasını sağladığını belirtmektedir. Bu şekilde cinsel kimliklerin birbiriyle müzakeresinin sağlanabileceğini öne sürmektedir (s. 499).

Makale içerisinde buna dair, karakterler bazında örnekler verilmekte olsa da toplumsal cinsiyetçi temsillerin üreticisi ve yeniden üreticisi konumundaki pembe dizilerin Gledhill'in bahsettiği gibi bir itiraz mekanizmasına dönüşmesi anlayışının 'pembe bir hayalden' öteye gidemeyeceği de ortadadır. Bununla birlikte makale, hegemonik erkekliğin kadınlar üzerindeki baskısının nasıl görünür kılındığını pembe dizilerdeki madun kadın karakterler üzerinden örneklendirerek açıklamaktadır.

Sonsöz

Stuart Hall, kültürel çalışmaların başta gelen teorisyenlerinden biridir. Bilhassa Althusser ve Gramsci'den etkilenerek, kendi temsil teorisini geliştiren Hall, kültürel çalışmalara büyük katkı sunmuştur.

Kültürel çalışmaların ilk zamanlarından beri kullanılan yöntemlerin günümüzde de geçerliliğini koruması ve tartışılan birçok konunun halen araştırmaların merkezinde yer alması ve bu araştırmaların Stuart Hall’ın ortaya attığı kavram setleriyle gerçekleştirilmesi onun alana katkısını net bir şekilde göstermektedir.

Stuart Hall’un kültürel çalışmalara en önemli katkılarından biri *Temsil: Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları* kitabıdır. Bu kitapta temsil (representation) kavramı derinlemesine ele alınmış, farklı teorisyenlerin temsil/temsile etme hakkındaki görüşlerine yer verilmiştir. Ayrıca her bölümün sonunda tartışılan konu ile ilgili okuma listeleri paylaşılmıştır. Bu haliyle kitap, kültürel çalışmalar alanında bilhassa kimlik ve temsil üzerine çalışacak olan araştırmacılar için başat kaynaklardan biri haline gelmiştir.

Son olarak söylemek gerekir ki salt bu kitapla değil, yazdığı tüm makaleler ve yaptığı çalışmalarla birlikte, Stuart Hall’un izini sürmek, bir nevi kültürel çalışmalara giden yolu keşfetmektir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Grant Support: The author declared that this study has received no grant support.

Kaynakça/References

- Foucault, M. (2000). Özne ve İktidar (I. Ergüden ve O. Akınhay, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Gledhill, C. (2017). Tür ve Toplumsal Cinsiyet: Pembe Dizi Örneği. S. Hall (Ed.), *Temsil: Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları* kitabı içinde (s.441-506). İstanbul: Pinhan Yayıncılık
- Hall, S. (Ed.). (2017). *Temsil: Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları* (İ. Dündar, Çev.). İstanbul: Pinhan Yayıncılık
- Lidchi, H. (2017). Başka Kültürleri Sergilemenin Poetikası ve Politikası. S. Hall (Ed.), *Temsil: Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları* kitabı içinde (s.187-289). İstanbul: Pinhan Yayıncılık
- Nixon, S. (2017). Maskülenliği Sergilemek. S. Hall (Ed.), *Temsil: Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları* kitabı içinde (s.381-440). İstanbul: Pinhan Yayıncılık

Görseller

Görsel 1: Robert Doisneau, 1950, Le Baiser de l’Hotel de Ville, Erişim adresi: <https://www.themaggar.com/robert-doisneau-fotograf-inceleme/>